

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' ΤΑΞΗΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: «Δάμων και Φιντίας»

Διονυσίου τυραννούντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος επιβεβουλευκώς τῷ τυράννῳ, μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ἠτήσατο παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ πρότερον ἃ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἐγγυητὴν τῶν φίλων ἕνα. Τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, προεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων ὃ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς ἔγγυος εὐθύς ἐγενήθη. Τινὲς μὲν οὖν ἐπήνουν τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίνωσκον. Πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν, καραδοκῶν εἰ φυλάξει τὴν πίστιν Φιντίας. Ἦδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης Φιντίας ἀνεπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δραμαῖος ἦλθε. Θαυμάσας οὖν ὁ Διονύσιος ἀπέλυσεν τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

Διόδωρος Σικελιώτης, Βιβλιοθήκη 10.4.3-6 (διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1.α) Για ποιο λόγο είχε καταδικαστεί ο Φιντίας και ποια χάρη ζήτησε από το Διονύσιο των Συρακουσών πριν από την εκτέλεση της ποινής του;

(2 μονάδες)

β) Ποια εγγύηση έδωσε ο Φιντίας για την επιστροφή του στη φυλακή και πώς αντέδρασε η κοινή γνώμη;

(2 μονάδες)

2. Ποια ήταν η αντίδραση του Διονυσίου απέναντι στο Φιντία και το Δάμωνα και πώς την εξηγείτε;

(4 μονάδες)

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.α) Να δημιουργήσετε αποδεκτά ΟΣ συνδυάζοντας τις λέξεις της Α' ομάδας με τις κατάλληλες λέξεις της Β' ομάδας. (Δύο λέξεις από τη Β' ομάδα περισσεύουν).

Α' ομάδα: καλλίφωνος, ενεργός, ζυγαριά, δημοκρατική, αντιλαϊκή

Β' ομάδα: πολιτισμός, συμπεριφορά, πολίτης, αιδός, γραφειοκρατία, πολιτική, ακριβείας,

(1,25 μονάδες)

β) Με τα παραπάνω ΟΣ να σχηματίσετε μια πρόταση για καθένα από αυτά.
(1,25 μονάδες)

2. Να βρείτε τα αντώνυμα των λέξεων που δίνονται:
μεγαλόφωνα, γυναικοκρατία, ακρατής, διαφωνία, μονός
(2,5 μονάδες)

3. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο των λέξεων που δίνονται στην παρένθεση:

α) Λέγω _____ (σύ, δοτική ενικού) τούτο.

β) Ἐν αὐτῷ οἱ _____ (θεατής) θαυμάζουσιν τὰς ἀρετᾶς.

γ) Δεῖ _____ (γλώσσα, γενική ενικού) κρατεῖν ἐν _____ (συμπόσιον).

δ) Οὐδεὶς _____ (ἐγώ, γενική πληθυντικού) ἐστὶν προδότης.

ε) Τό αἰσχρὸν ἐστὶν ἀνάρμοστον _____ (ὁ θεός, δοτική πληθυντικού).

στ) _____ (σύ, ὀνομαστική πληθυντικού) φυλάττετε τοὺς τῶν θεῶν _____ (ὄρκος).

ζ) Ἐποίησαν _____ (ἡ πόλις, δοτική ενικού) τὰ πάνδεινα.

η) Ἐν ταῖς _____ (νῆσος) οἱ κάτοικοι ἐθεράπευον τὰς ἀμπέλους.

(2,5 μονάδες)

4. Να βάλετε τα ρήματα στο ίδιο πρόσωπο στο χρόνο που ζητείται:

ἐσμέν → παρατατικός

βλάπτει → μέλλοντας

ἀγοράζετε → παρατατικός

καταγράφετε → αόριστος

χορεύουσι(ν) → παρακείμενος

(2,5 μονάδες)

5. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις των παρακάτω προτάσεων:

α) Οἱ πρόγονοι ἦσαν σοφοὶ καὶ ἀγαθοί.

β) Οὗτος ἐθαύμαζε τὴν ἀρετὴν τῶν Ἀθηναίων.

γ) Στέφανον ὁ νικητὴς λαμβάνει.

δ) Οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν Ἰφικράτην στρατηγόν.

(2 μονάδες)

Ρέθυμνο 11 Ιουνίου 2012

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Ηροδότου Καλλισθένη

Σαράφη Πασχαλίνα

Σιαπάτη Σταυρούλα

Φραγκιαδάκη Ειρήνη

Ψαράκη Μαρία

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ